

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

ISSN 0235—0300

**EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE
TEATAJA**

12. oktoober 1987

Nr. 35 (812)

22. aastakäik

SISUKORD

- I
507. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. A. Vaarman-Silberi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
  508. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. K. Oja autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.
  509. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. J. Variste autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

II

510. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. juuli 1987. a. määrus nr. 389 «Eesti NSV ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse edasise täiustamise kohta» (Lühikokkuvõte).
511. EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruse «NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee osatähtsuse suurendamise kohta teaduse ja tehnika progressi juhtimises meie maal» täitmise tagamise kohta.
512. Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu määrus sm. A. Russaku autasustamise kohta.
513. Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrus suurte rahvamajandusobjektide ehitusprojektide ekspertiisi osatähtsuse suurendamise kohta negatiivsete ökoloogiliste tagajärgede ärahoidmiseks.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

507 Sm. A. Vaarman-Silberi autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust tegevusest ning kaheksakümne viienda sünnipäeva puhul autasustada personaalpensionäri Alma Hansu t. Vaarman-Silberit Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 6. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

508 Sm. K. Oja autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse kohusetruu töö ja aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust tegevusest ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Usuasjade Nõukogu Eesti NSV voliniku asetäitjat Kaljo Martini p. Oja Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 8. oktoobril 1987.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

509 Sm. J. Variste autasustamise kohta Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga

Kauaaegse viljaka pedagoogilise ja loomingulise tegevuse eest ning kaheksakümnennda sünnipäeva puhul autasustada Eesti NSV rahvakunstnikku professor Jüri Jaani p. Varistet Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 8. oktoobril 1987.

II

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEES
JA EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGUS

510 EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu 20. juuli 1987. a. määrus nr. 389 «Eesti NSV ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse edasise täiustamise kohta» (Lühikokkuvõte)

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrukses «Eesti NSV ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse edasise täiustamise kohta» märgitakse, et sotsialistliku võistluse edasiseks aktiveerimiseks ning kohalike partei- ja nõukogude organite osatähtsuse suurendamiseks tunnistati otstarbekaks korraldada ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistlikku võistlust edaspidi Eesti NSV rajoonides, vabariikliku alluvusega linnades ja Tallinna linnarajoonides.

Sotsialistliku võistluse võitjate ergutamiseks kehtestati esimesed rahalised preemiad kuni 700 rubla, teised preemiad kuni 550 rubla ja kolmandada preemiad kuni 400 rubla. Linnade ja rajoonide täitevkomiteedel on lubatud nimetatud preemiaid välja maksta kohaliku eelarve vahenditest.

Nähti ette, et EKP linna- ja rajoonikomiteed ning linnade ja rajoonide täitevkomiteed koos siseasjade organitega viivad ühiskondlike korrakaitsepunktide olemasoleva võrgu vastavusse avaliku korra kaitse tagamise nüüdisnõudmistega ning kindlustavad nimetatud punktide ratsionaalse päigutuse vabariigi rajoonides, vabariikliku alluvusega linnades ja Tallinna linnarajoonides. Sealjuures juhitakse tähelepanu sellele, et üldjuhul peavad nimetatud punktid tegutsema kolhoosi- ja sovhoosikeskustes, külanõukogude juures, suurte elamumassiivide mikrorajoonides ning arvukate aiandus- ja suvilakooperatiivide piirkondades.

Määrusega kinnitati «Eesti NSV ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse tingimused». Need näevad ette, et Eesti NSV ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistlik võistlus korraldatakse üldsuse aktiivseks kaasamiseks õiguskorra tugevdamisse, nende osatähtsuse suurendamiseks ühiskondliku omaalgatuse organite ja töökollektiivide jõupingutuste ühendamisel avaliku korra kaitsmiseks ja õiguserikkumiste ärahoidmiseks ning nende ja riiklike organite koostöö parandamiseks.

Nimetatud sotsialistlikust võistlusest võtavad osa kõik Eesti NSV rajoonides, vabariikliku alluvusega linnades ja Tallinna linnarajoonides tegutsevad ühiskondlikud korrakaitsepunktid.

Ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse kokkuvõtteid tehakse igal aastal.

Sotsialistliku võistluse võitjateks tunnistatakse need ühiskondlikud korrakaitsepunktid, kes on oskuslikult ühendanud vabatahtlike rahvamalevate, seltsimehelike kohtute, maja- või tänavakomiteede, alaealiste asjade ühiskondlike inspeksioonide ning teiste ühiskondliku omaalgatuse organite ja töökollektiivide jõupingutused, parandanud koostööd riiklike organisatsioonidega ja saavutanud sel alusel parimaid tulemusi avaliku korra

kaitsmisel ja õiguserikkumiste ärahoidmisel neile kinnistatud territooriumil. Sealjuures arvestatakse nende tööd avaliku korra tagamisel tänavatel, haljasaladel, parkides ja mujal, samuti elanike elukohtades; joomarlusevastase võitluse ja vastava profülaktika korraldamisel; ühiskonnavastase, parasiitliku eluviisiga isikute väljaselgitamisel, töölerakendamisel ja šefluse alla võtmisel; õiguserikkujatega tehtava individuaalse kasvatustöö tõhustamisel, laste järelevalvetuse ja alaealiste õiguserikkumiste vastase võitluse efektiivsuse suurendamisel; õiguserikkujate suhtes ühiskondlike ja administratiivsete mõjutusvahendite rakendamisel. Arvestatakse ka elanike hulgas õiguslaste teadmiste propageerimiseks tehtavat tööd ja näitagitatsiooni kasutamist võitluses ühiskonnavastaste ilmingutega, ühiskondlikele aktiivile avaliku korra kaitsmise ja õiguserikkumiste ärahoidmise alase töö eesrindlike vormide ja meetodite õpetamist.

Ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse kokkuvõtteid teevad käesolevates tingimustes loetletud näitajate alusel aruandeaastale järgneva aasta veebruarikuu jooksul Eesti NSV igas rajoonis, vabariikliku alluvusega linnas ja Tallinna linnarajoonis EKP vastavad linna- ja rajoonikomiteed ning linnade ja rajoonide täitevkomiteed ühises otsuses.

Ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse kokkuvõtete tegemiseks moodustab vastav linna või rajooni vabatahtlike rahvamalevate staap kooskõlastatult EKP linna- või rajoonikomiteega ja linna või rajooni täitevkomiteega ametkondadevahelise komisjoni, kuhu kuuluvad õiguskaitseorganite töötajad, üldsuse esindajad, partei-, nõukogude, ametiühingu- ja komsomoliorganite töötajad ning elamu- ja kommunaaltalituste esindajad. Ametkondadevaheline komisjon töötab õigeaegselt välja ja kinnitab ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse kokkuvõtete tegemise meetodika. Ametkondadevaheline komisjon töötab laialdase avalikkuse tingimustes. Ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse kokkuvõtete materjalid (ametkondadevahelise komisjoni koosolekute protokollid, õiendid, aruanded) esitab ametkondadevaheline komisjon linna või rajooni vabatahtlike rahvamalevate staabile aruandeaastale järgneva aasta 1. veebruariks. Linna või rajooni vabatahtlike rahvamalevate staap valmistab ametkondadevahelise komisjoni poolt ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse tulemuste kohta tehtud järelduste põhjal ette ja esitab vastavale EKP linna- või rajoonikomiteele ja linna või rajooni täitevkomiteele läbivaatamiseks ühise otsuse projekti käesolevate tingimuste kohaselt.

Sotsialistliku võistluse võitjateks tulnud ühiskondlike korrakaitsepunkte Eesti NSV rajoonides, vabariikliku alluvusega linnades ja Tallinna linnarajoonides autasustatakse:

esimese koha eest — esimese rahalise preemiaga kuni 700 rubla ning EKP linna- või rajoonikomitee ja linna või rajooni täitevkomitee aukirjaga;

teise koha eest — teise rahalise preemiaga kuni 550 rubla ja vastava diplomiga;

kolmanda koha eest — kolmanda rahalise preemiaga kuni 400 rubla ja vastava diplomiga.

Preemiasumma kindlaksmääramisel kasutatakse järgmisi maksimaalse preemiamäära koefitsiente olenevalt ühiskondlikule korrakaitsepunktile kinnistatud territooriumi elanike arvust:

1,0 — kui elanikke on 12 000 ja rohkem;

0,75 — kui elanikke on 6000 kuni 12 000;

0,5 — kui elanikke on alla 6000.

Kui Eesti NSV rajoonis, vabariikliku alluvusega linnas või Tallinna linnarajoonis on 2 kuni 5 ühiskondlikku korrakaitsepunkti, antakse üks esimene rahaline preemia, kui on 6 kuni 9 ühiskondlikku korrakaitsepunkti, antakse esimene ja teine rahaline preemia, kui on 10 või rohkem ühiskondlikku korrakaitsepunkti, antakse käesolevates tingimustes ettenähtud kõik kolm rahalist preemiat.

Sotsialistliku võistluse tulemuste põhjal ühiskondlikele korrakaitsepunktile määratud rahalisi preemiaid kasutatakse ühiskondliku korrakaitsepunkti nõukogu liikmete, ühiskondliku aktiivi, miilitsa piirkonnainspektorite ja teiste vastavale ühiskondlikule korrakaitsepunktile kinnistatud territooriumil avaliku korra hoidmisest osavõtivate riiklike organisatsioonide esindajate ergutamiseks.

Premeeritavate nimekirja kinnitab linna või rajooni täitevkomitee ühiskondliku korrakaitsepunkti nõukogu ja linna või rajooni täitevkomitee siseasjade osakonna ettepanekul.

Ühiskondlikele korrakaitsepunktile sotsialistliku võistluse tulemuste põhjal vastavalt käesolevatele tingimustele määratud preemiaid makstakse kohaliku eelarve vahenditest EKP linna- või rajoonikomitee ning linna või rajooni täitevkomitee ühise otsuse alusel, mis võetakse vastu käesolevate tingimuste põhjal.

Ühiskondlikke korrakaitsepunkte, aktiviste, EKP linna- ja rajoonikomiteede ning linnade ja rajoonide täitevkomiteede töötajaid, samuti õiguskaitseorganite töötajaid, kes paistsid silma ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse organiseerimisel, läbiviimisel ja kokkuvõtete tegemisel, võib vastava EKP linna- või rajoonikomitee, linna või rajooni täitevkomitee ning teiste linna- ja rajooniorganite, samuti ettevõtete, asutuste, majandite ja organisatsioonide administratsiooni äranägemisel ära märkida mitmesuguste moraalsete ja materiaalsete ergutustega, mida ei ole käesolevates tingimustes ette nähtud.

Nimetatud sotsialistliku võistluse käiku ja selle tulemusi valgustatakse laialdaselt vabariiklikes ja kohalikes ajalehtedes ning Eesti Televisiooni ja Eesti Raadio saadetes.

ENSV Siseministerium ja ENSV Vabatahtlike Rahvamalevate Vabariiklik Staap kontrollivad periooditi ja annavad kohapeal praktilist abi ühiskondlike korrakaitsepunktide sotsialistliku võistluse organiseerimisel ning võistlustest kokkuvõtete tegemisel.

EESTIMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE JA EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

511 NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu määruse «NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee osatähtsuse suu- rendamise kohta teaduse ja tehnika progressi juhtimises meie maal» täitmise tagamise kohta

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgivad, et vabariigis on loodud teatud teaduslik-tehniline potentsiaal, mis võimaldab lahendada paljusid keerukaid rahvamajanduslikke ülesandeid. Ühtlasi on aga selle kasutamise efektiivsus veel ilmselt ebapiisav.

Mitmes tähtsamas suunas esineb mahajäämust ega tagata teaduse ja tehnika ennakarengut maailmas toimuvat teaduslik-tehnilist revolutsiooni arvestades. Endiseit esineb juhtusid, et isegi kõige progressivsemad tehnilised ideed ei leia realiseerimist. Sageli võetakse põhjendamatult üle välismaiseid tehnilisi lahendusi, ehkki on olemas kodumaised töötud, mis tagavad kõrge tehnilise taseme ning Nõukogude tehnika ja tehnoloogia konkurentsivõime maailmaturul.

Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused ei vii oma praktilises tegevuses ellu teadusmahuka toodangu väljalaske suuren-
damise kurssi. ENSV Teaduste Akadeemia teaduslikud prognoosid ei ka-
jasta küllalt põhjalikult teaduse ja tehnika progressi mõju rahvamajan-
duse arengule. Teaduspotentsiaal on vähe orienteeritud vabariigi rahva-
majanduse vajadustele. Majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanid ei raja-
ne täiel määral teaduse ja tehnika saavutuste ulatuslikul kasutamisel ega
avalda piisavat mõju teaduse ja tehnika progressi uute suundade aren-
gule.

Teaduse ja tehnika progressi kiirendamine ei ole senini kujunenud
Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koon-
diste ja ettevõtete peaülesandeks. Vabariigi rahvamajandusharude ning
paljude koondiste, ettevõtete, teadusliku uurimise, projekteerimis- ja
konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide areng on nõrgalt seotud
teaduse ja tehnika progressi strateegiliste eesmärkidega.

Äärmiselt aeglaselt lahendatakse teaduse materiaalse ja eksperimen-
taalbaasi tugevdamise ning teadusaparaaditööstuse arendamise küsimusi.
Ei ole loodud kodu- ja välismaise teaduse ja tehnika saavutusi ja arengu-
tendentse kajastava informatsiooni kogumise, analüüsimise, üldistamise ja
kasutamise täpset süsteemi.

Teaduse ja tehnika progressi juhtimisel ei kasutata piisavalt töötajate
loomeaktiivsust.

Teaduse ja tehnika progressi kiirendamiseks ja selle juhtimise täiusta-
miseks vabariigi rahvamajanduses ning vastavalt NLKP Keskkomitee ja
NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. juuli 1987. a. määrusele nr. 817 EKP
Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu määravad:

1. Pidada ENSV Plaanikomitee, ENSV Teaduste Akadeemia, Eesti
NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste ning koondiste
ja ettevõtete tegevuses peamiseks partei strateegia kõrvalekaldumatut el-
luviimist, mis näeb ette vabariigi sotsiaalse ja majandusliku arengu kiiren-

damise teaduse ja tehnika saavutuste efektiivse kasutamise alusel. Pöörata esmajärjekorras tähelepanu teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade kindlaksmääramisele, suurte harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste probleemide lahendamisele, põhimõtteliselt uute tehnikavahendite, tehnoloogiate ja materjalide väljatöötamise korraldusele ning kontrollile rahvamajandusharude teaduslik-tehnilise taseme ja tootmise parimatele maailmasaavutustele vastavuse üle.

2. Pidada Eesti NSV teaduse ja tehnika progressi 20. aasta kompleksprogrammi tähtsaks plaanieelseks dokumendiks ning pikaajaliste ja viie aasta plaanide koostamise aluseks täies vastavuses NLKP majandusstrateegiaga.

ENSV Teaduste Akadeemial rakendada Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul abinõusid Eesti NSV teaduse ja tehnika progressi 20 aasta kompleksprogrammi väljatöötamise põhjalikuks täiustamiseks ning parandada teaduse ja tehnika progressi ning vabariigi sotsiaalse ja majandusliku arengu kõige perspektiivsemate suundade, nendes kodu- ja välismaise teaduse ja tehnika tähtsamatele saavutustele antavate tehnilis-majanduslike hinnangute ning nende saavutuste rahvamajanduses kasutamist käsitlevate järelduste ja ettepanekute teadusliku põhjendatust, nähes seejuures ette püstitatud ülesannete lahendamise mitu varianti, viisi ja vahendit. Tagada kompleksprogrammi väljatöötamisel lähemaks viieks aastaks antavate soovitude täpsem konkretiseerimine.

Kaasata Eesti NSV teaduse ja tehnika progressi 20 aasta kompleksprogrammi väljatöötamisest osa võtma juhtivaid teadusorganisatsioone, teadlasi ja spetsialiste. Kompleksprogrammiga tuleb töötada pidevalt, seda tuleb täpsustada ja uuendada iga 5 aasta järel.

3. Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu plaanide teadusliku põhjendatuse parandamiseks, nendes teaduse ja tehnika uusimate saavutuste täielikumaks arvestamiseks tootmise põhjalike struktuurinihete ja tehnilise taseme tõstmise tagamise eesmärgil ning tootmise efektiivsuse suurendamiseks ENSV Teaduste Akadeemial esitada Eesti NSV teaduse ja tehnika progressi 20 aasta kompleksprogrammi alusel ENSV Plaanikomiteele Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu 15 aastaks koostatavate kontseptsiooni ja põhisuundade kohta käivad konkreetset ettepanekud ning võtta aktiivselt osa nende väljatöötamisest.

4. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Teaduste Akadeemial ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tagada teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade kindlaksmääramine.

Panna vastutus teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade alal ning harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside raames tehtavate tööde õigeaegse ja efektiivse arengu eest ENSV Plaanikomiteele, ENSV Teaduste Akadeemiale ning Eesti NSV ministeeriumidele, riiklikele komiteedele ja keskasutustele.

5. ENSV Plaanikomiteel ja ENSV Teaduste Akadeemial ümber korraldada vabariiklike teaduslik-tehniliste programmide koostamisel ja realiseerimisel tehtav töö, pidades silmas nende paremat suundlust ja suuremat konkreetset, samuti tähtaegade järgi detailiseerimist.

6. ENSV Plaanikomiteel koostada ENSV Teaduste Akadeemia ja ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi ning Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste osavõtul teaduse ja tehnika arengut puudutavad riiklikud tellimused vabariiklike teaduslik-tehniliste programmide ja rahvamajanduslike kompleksprogrammide alusel, esitada Eesti NSV Ministrite Nõukogule ettepanekud nende realiseerimise ning Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide projektidesse võtmise kohta ning kontrollida nende täitmist.

ENSV Plaanikomiteel esitada ENSV Teaduste Akadeemia ja ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi osavõtul Eesti NSV Ministrite Nõukogule Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide projekte käsitlevad järeldusotsused selle kohta, mil määral neis on arvestatud teaduse ja tehnika saavutusi ning nende perspektiivseid arengutendentsi.

7. ENSV Plaanikomiteel tagada Eesti NSV majandusliku ja sotsiaalse arengu riikliku plaani koostamisel organisatsioonide ja ettevõtete eksperimentaalbaaside arendamine riiklike sihtprogrammide ja vabariiklike teaduslik-tehniliste programmide ülesannete täitmiseks.

8. ENSV Plaanikomiteel tagada koos ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumiga Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste töö juhtimine teaduste kandidaatide ja doktorite ettevalmistamise korraldamisel, arvestades teaduse ja tehnika uusimate suundade arengut; töötada kehtestatud korras välja teadlaskaadri ettevalmistamise ja jaotamise perspektiiv- ja aastaplaanid.

9. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Teaduste Akadeemial ja ENSV Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumil komplekselt analüüsida vabariigi rahvamajandusharude teaduslik-tehnilist taset ning kontrollida tootmise vastavust parimatele maailmasaavutustele, samuti harukondliku teaduslik-tehnilise potentsiaali kasutamise ja selle ning akadeemilise ja kõrgkooliteaduse vastastikuste sidemete efektiivsust.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel organiseerida ENSV Plaanikomitee ja NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee analüüsi ja hinnangute alusel tootmise ja toodangu tehnilise taseme tõstmise ning selles töös esinevate puuduste kõrvaldamise abinõude väljatöötamine ja ellurakendamine.

10. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel tagada alluvate teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimising tehnoloogiaorganisatsioonide, samuti teaduse ettevõttesektori efektiivne tegevus.

ENSV Plaanikomiteel koos ENSV Rahvakontrolli Komiteega perioodiliselt kontrollida nimetatud organisatsioone ning anda printsiipaalne hinnang nende tegevuse efektiivsusele, teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade arendamisele võetud orientatsioonile ning uude põlvkonda kuuluvate printsiipiaalselt uudset tehnoloogiate ja tehnikavahendite väljatöötamisele praeguste baastehnoloogiate õigeaegseks asendamiseks, valmistatava toodangu uuendamiseks ning nimetatud organisatsioonide ja nende eksperimentaalbaasi varustamiseks teadusaparaatide ja automaatsiseerimisvahenditega. Kontrollimiste materjalid esitada Eesti NSV Minist-

rite Nõukogule. Vajaduse korral esitada ettepanekuid nende organisatsioonide tööprofiili muutmise ning selliste organisatsioonide likvideerimise kohta, kelle tegevus on väheefektiivne või aktuaalse tähtsusetu.

11. ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel töötada välja ja rakendada ellu abinõud teadus- ja tehnikainformatsiooni vabariikliku süsteemi korralduse parandamiseks ja efektiivsuse suurendamiseks, pidades silmas tagada:

informatsiooni analüüsi ja hindamise, andmepankade moodustamise ja kasutamise ning vabariigi juhtimisorganite, teadusorganisatsioonide, Eesti NSV territooriumil paiknevate koondiste ja ettevõtete tõepärase kodu- ja välismaise sihtinformatsiooniga operatiivse varustamise laialdane arendamine;

teadus- ja tehnikainformatsiooni süsteemi arendamise ülesannete kompleksne lahendamine vabariigis infotöötlemise ajakohaste tehnikavahendite ja informatsioonitehnoloogia laialdase kasutamise alusel;

iga liiki teaduslik-tehnilise kirjanduse ja dokumentatsiooni töötlemise kiirem arendamine;

informatsioonitöö planeerimise täiustamine, teadus- ja tehnikainformatsioonitalituste töötajate töö stimuleerimise majandusmeetodite laiendamine ning informatsiooniteenuste kvaliteedi tõstmine isemajandamise juurutamise alusel.

Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning territoriaalsetel informatsiooniorganitel tagada NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee nende otsuste täitmine, mis käsitlevad teadus- ja tehnikainformatsiooni automatiseeritud süsteemide võrgu ühiskasutust ning informatsiooniressursside jaotamist eriharude vahel.

12. ENSV Plaanikomiteel ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel parandada organiseerimistööd välismaise teaduse ja tehnika progressi arengutendentside ja -taseme süstemaatilisel analüüsimisel. Pidevalt suurendada rahvusvaheliste sidemete efektiivsust teaduse ja tehnika progressi tähtsamate ülesannete kiiremaks lahendamiseks vabariigis ning «VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi kuni 2000. aastani» ülesannete täitmiseks.

ENSV Plaanikomiteel efektiivsemalt koordineerida ja kontrollida Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutuste tegevust välisriikidega tehtava teaduslik-tehnilise koostöö ning maailma teaduse ja tehnika saavutuste ja eesrindlike kogemuste tundmaõppimise ja vabariigi rahvamajanduses kasutamise valdkonnas. Pöörata erilist tähelepanu sotsialistlike riikidega tehtava teaduslik-tehnilise koostöö laiendamisele tähtsamate teaduslik-tehniliste probleemide ühiseks lahendamiseks, sellise koostöö organiseerimisele pikaajaliste vastastikku kasulike lepingute ja kokkulepete alusel, rahvusvahelise teaduslik-tehnilise koostöö arendamise ning ettevõtete ja organisatsioonide otsesidemete laiendamisele ning ühissetevõtete, ühiste teaduskollektiivide ja rahvusvaheliste koondiste moodustamisele.

13. ENSV Plaanikomiteel teha Eesti NSV ministeeriumide, riiklike komiteede ja keskasutustega tihedat koostööd teaduse ja tehnika prog-

ressi kiirendamise küsimustes. Võtta aktiivselt osa teaduse ja tehnika progressi kiirendamise, ühtse teadus- ja tehnikapoliitika teostamise ning teaduse ja tehnika peasuundadele ressursside koondamise abinõude väljatöötamisest ja ellurakendamisest.

14. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Teaduste Akadeemial ning Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel võtta teadmiseks ja juhendumiseks, et NLKP Keskkomitee ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. juuli 1987. a. määrusega nr. 817:

1) on otsustatud koondada NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee tegevus koos majanduskeskasutuste ja teiste riigijuhtimisorganitega sellise majandusmehhanismi väljatöötamisele ja pidevale täiustamisele, mis võimaldaks tagada ühiskondliku tootmise tehnilise taseme kõrvalekaldu-matu tõstmise, teaduslik-tehnilise potentsiaali tugevdamise ja efektiivse kasutamise koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide iseseisvuse laiendamise, nende täieliku isemajandamise ja enesefinantseerimise põhimõttel töötamise ning ministeeriumide ja suurte rahvamajanduskomplekside juhtimisorganite poolt teaduse ja tehnika progressi arengu suhtes ilmutatava suurema vastutuse tingimustes.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks süstemaatiliselt tegelda teaduslik-tehnilise prognoosimisega ning tagada akadeemilise, kõrgkooli- ja harukondliku teaduse ressursside koondamine teaduse ja tehnika progressi prioriteetsetesse suundadesse, teadus- ja tehnikainformatsiooni riikliku süsteemi juhtimine, VMN-i liikmesriikidega tehtava teaduslik-tehnilise koostöö süvendamine ning leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse arendamine;

Teaduse ja tehnika progressi perspektiivsete suundade väljatöötamise ja realiseerimise täiustamine

2) on otsustatud pidada NSV Liidu teaduse ja tehnika progressi 20 aasta kompleksprogrammi tähtsaks plaanieelseks dokumendiks ning pikaajaliste ja viie aasta plaanide koostamise aluseks täies vastavuses NLKP majandusstrateegia.

Kompleksprogramm esitatakse NSV Liidu Ministrite Nõukogule ning NSVL Plaanikomiteele ja NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatistele organitele hiljemalt 3 aastat enne järjekordse viisaastaku algust;

3) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks tagada NSVL Teaduste Akadeemia, NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organite, NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade valik ja põhjendamine.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on pandud vastutus teaduse ja tehnika progressi prioriteetsetes suundades tehtavate tööde õigeaegse ja efektiivse arendamise ning kodumaise teaduse ja tehnika nendes suundades ennakarendamise eest maailmatasemega võrreldes.

On ette nähtud põhjalikult ümber korraldada teaduslik-tehniliste programmide valikul, koostamisel ja realiseerimisel tehtav töö.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele, NSVL Plaanikomiteele ja NSVL Teaduste Akadeemiale on tehtud ülesandeks töötada NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organite, NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul välja ja esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule harukondadevahelise iseloomuga riiklikud teaduslik-tehnilised sihtprogrammid, mis näevad ette põhimõtteliselt uue tehnika, tehnoloogia ja materjalide väljatöötamise ning selliste ulatuslike teaduslik-tehniliste probleemide lahendamise, millel on revolutsioneeriv tähtsus majanduse arengu ning kodumaise tootmise kõrgeimale maailmatasemele jõudmise seisukohast. Riiklike teaduslik-tehniliste sihtprogrammide loetelu määratakse kindlaks NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu kontseptsiooni projekti väljatöötamisel. Neid programme kasutatakse NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu põhisuundade ja viie aasta plaanide projektide ettevalmistamisel ning kontrollarvude ja riiklike tellimuste väljatöötamisel NSVL Plaanikomitee, NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude poolt;

4)*

5) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele pandud harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside juhtimine.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks tagada harukondadevahelistele teaduslik-tehnilistele kompleksidele kindistatud teaduslik-tehniliste suundade prioriteetne arendamine, kontrollida nende uuringute ja töödete taseme vastavust parimatele maailmasaavutustele ja teaduse ja tehnika perspektiivsetele arengutendentsidele ning tagada koos NSVL Teaduste Akadeemia, NSV Liidu vastavate ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogudega nende komplekside tegevuse põhjalik parandamine;

6) on otsustatud pidada NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee tähtsaks ülesandeks «VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi kuni 2000. aastani» realiseerimist ning selle arendamise abinõude väljatöötamist. NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee vastutab VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi täitmisel tehtava töö korralduse eest meie maal ning korraldab ja koordineerib teadusuuringuid ja tööteid, mida teevad NSV Liidu ministeeriumid, keskasutused ja organisatsioonid nimetatud programmi probleemide ja ülesannete alal koos VMN-i liikmesriikide vastavate organisatsioonidega; võtab vastu otsuseid Nõukogude poole kohustuste täitmise tagamiseks; koostab koos NSVL Plaanikomiteega NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide spetsiaalsed osad programmis ettenähtud ülesannete täitmiseks;

7) on selliste põhimõtteliselt uut liiki tehnikavahendite, tehnoloogiate ja materjalide tootmise õigeaegseks evitamiseks, mis on välja töötatud vastavalt riiklikele teaduslik-tehnilistele sihtprogrammidele ja «VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammidele kuni 2000. aastani», ning harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside, akadeemilise ja kõrgkooliteaduse tähtsamate töödete ja üldriikliku tähtsusega väljapaistvate leiutiste realiseerimiseks rahvamajanduses

* Punkti 14 alapunkti 4 ei avaldata.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks koostada NSVL Teaduste Akadeemia, NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumi ning NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul riiklikud tellimused teaduse ja tehnika arengu valdkonnas, esitada NSVL Plaanikomiteele ettepanekud nende paigutamise ja NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide projektidesse võtmise kohta ning kontrollida nende täitmist.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks esitada NSV Liidu Ministrite Nõukogule järeldusotsus selle kohta, millisel määral on NSV Liidu majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide projektides arvestatud teaduse ja tehnika saavutusi ning nende perspektiivseid arengutendentsi;

8) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks süstemaatiliselt analüüsida eksperimentaalbaasi ja teadusaparaaditööstuse seisukorda ning tõhusalt kontrollida nende arengut meie maal;

9) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele koos NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse Ministeeriumiga tehtud ülesandeks tagada NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste töö juhtimine teaduste kandidaatide ja doktorite ettevalmistamise korraldamisel teaduse ja tehnika uusimaid arengusuundi arvestades; töötada kehtestatud korras välja teaduskaadri ettevalmistamise ja jaotamise perspektiiv- ja aastaplaanid.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on pandud kontroll NSV Liidu Ministrite Nõukogu juures asuva Kõrgema Atestatsioonikomisjoni tegevuse üle;

Meie maa teaduslik-tehnilise potentsiaali arengu ja efektiivse kasutamise juhtimise parandamine

10) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks perioodiliselt teha rahvamajandusharude teaduslik-tehnilise taseme kompleksanalüüsi ning kontrollida tootmise vastavust parimatele maailmasaavutustele, harukondliku teaduslik-tehnilise potentsiaali kasutamise efektiivsust ning tema sidemeid akadeemilise ja kõrgkooliteadusega.

On kehtestatud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee annab valikulise eksperdihinnangu tähtsamatele toodetele ja baastehnoloogiatele ning tähtsamate ettevõtete ehitus-, laiendamise-, rekonstrueerimis- ja ümberseadmestamisprojektide tehnoloogilisele osale;

11) on ette nähtud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee vaatab läbi NSV Liidu ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude ettepanekud uute teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide moodustamise kohta ja kontrollib nende ettepanekute teaduslikku, tehnilist ja majanduslikku põhjendatust. Selliseid organisatsioone tuleb olenemata nende ametkondlikust alluvusest moodustada üksnes rahvamajanduse ees seisvate ülesannete efektiivsuseks lahendamiseks;

12) on meie maa teaduslik-tehnilise potentsiaali efektiivsemaks kasutamiseks, rahvamajandusharude tehnilise taseme tunduva tõusu tagamiseks ning teaduse ja tehnika progressi eesmistele rajajoontele jõud-

miseks peetud vajalikuks korraldada NSV Liidu seaduse «Riikliku ettevõtete (koondise) kohta» sätteid arvestades ümber teaduse ja tehnika progressi juhtimise süsteem, pidades silmas üleminekut majandusmeetoditele, mis stimuleerivad koondiste, ettevõtete ning teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ja tehnoloogiaorganisatsioonide suuremat huvi tootmise tehnilise taseme ja toodangu kvaliteedi tõstmise ning uue tehnika, tehnoloogia ja materjalide kiirema väljatöötamise ja tootmises evitamise vastu.

On ette nähtud lähtuda sellest, et ümberkorralduse üheks tähtsamaks ülesandeks on luua tingimused, milles iga kollektiiv oleks maksimaalselt vastuvõtlik uuenduste suhtes ning eluliselt huvitatud teaduse ja tehnika saavutuste kasutamisest; laialdaselt kasutada konkursi- ja lepingupõhimõtteid teaduse ja tehnika sfääris (kaasa arvatud fundamentaaluuringud), et vältida mõningate peaorganisatsioonide monopoolset seisundit neile kinnitatud töösuundades.

NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks töötada koos NSVL Plaanikomitee ja NSV Liidu ministriumide ja kesk-asutustega ning teaduslik-tehnilise üldsuse laialdasel osavõtul välja juhtimise majandusmehhanismi ja akadeemilise, kõrgkooli- ja harukondliku teaduse ning tootmise integratsiooni vormide täiustamise abinõud, mis oleksid suunatud teaduslike ja teadusteenindavate asutuste töö efektiivsuse suurendamisele ning teaduse ja tehnika saavutuste kiiremale praktikkasse juurutamisele, samuti selle mehhanismi praktilise efektiivsuse süstemaatilisele analüüsimisele.

Seda tööd on ette nähtud teha järgmistes suundades:

isemajandamisepõhimõtete igakülgne arendamine teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide ja ettevõtete vastastikustes suhetes leppehindu kasutades ning nende organisatsioonide ja ettevõtete vastastikuse majandusvastutuse suurendamise uuringutelemuste ja töödete teaduslik-tehnilise taseme, efektiivsuse ja kvaliteedi ning uue tehnika, tehnoloogia ja materjalide õigeaegse väljatöötamise ja tootmises evitamise eest.

On ette nähtud seada koondistele, ettevõtetele ja teadusorganisatsioonidele sisse majanduslikud soodustused ning suurendada nende vastutust põhimõtteliselt uue tehnika ja tehnoloogia väljatöötamise ja evitamise ulatuslike kompleksabinõude rakendamisel ning suure üldriikliku tähtsusega teaduslik-tehniliste programmide ülesannete täitmisel;

teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide ja teadustootmiskoondiste järkjärguline üleviimine täielikule isemajandamisele ja enesefinantseerimisele kasumi (tulu) jaotamise normatiivmeetodit kasutades;

harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside, tehnokeskuste, teadustootmiskoondiste, ajutiste teaduskollektiivide ning akadeemilise, kõrgkooli- ja harukondliku teaduse ja tootmise integratsiooni muude progressiivsete vormide arendamine ning nende tegevuse efektiivsuse suurendamine;

teaduse ja tehnika progressi planeerimise täiustamine kõigil tasanditel järgmisi põhimõtteid arvestades:

akadeemiline teadus peab kõrgkooliteaduse osavõtul tagama ühiskonna-, loodus- ja tehnikateaduste tähtsamates suundades tehtavate fundamentaaluuringute igakülgse arengu kui aluse meie maa kõrvalkaldumatuks edasiliikumiseks progressi teed mööda;

kõrgkooliteadus peab lisaks rahvamajandusele spetsialistide ettevalmistamise kõrge kvaliteedi tagamisele ning koos akadeemilise teadusega fundamentaaluuringute korraldamisele arendama harukondliku ja ettevõtteaduse osavõtul otsingu- ja rakendusuuringuid ning katse-konstrueerimistöid harukondlike ja harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste probleemide lahendamiseks (sealhulgas koondiste ja ettevõtete tellimisel);

harukondlik ja ettevõtteadus peab vastutama tootmise ja toodangu kõrge tehnilise taseme ning koondiste ja ettevõtete pideva täiustamise, uuendamise ja progressiivsete baastehnoloogiatega varustamise eest, samuti tagama koos akadeemilise ja kõrgkooliteadusega õigeaegse kompleksse valmistumise tootmisvahendite põhjalikuks ümberkorraldamiseks, mis võimaldab kardinaalselt tõsta tööviljakust;

keskendada **rahvamajanduse planeerimine** teaduse ja tehnika tähtsamate arengusuundade realiseerimisele, sealhulgas riiklike teaduslik-tehniliste sihtprogrammide, harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste komplekside ühtsete plaanide ning «VMN-i liikmesriikide teaduse ja tehnika progressi kompleksprogrammi kuni 2000. aastani» ülesannete täitmisele, ning mõnede selliste üldriiklike probleemide lahendamisele, millel on ühiskondliku tootmise arengu seisukohast revolutsioneeriv tähtsus;

13) on koondiste, ettevõtete, teadusliku uurimise, projekteerimis- ja konstrueerimis- ning tehnoloogiaorganisatsioonide täielikule isemajandamisele ja enesefinantseerimisele üleviimise tingimustes peetud vajalikuks põhjalikult revideerida teadusuuringute ja katse-konstrueerimistööde finantseerimise korda. Selle aluseks peab kujunema üleminek organisatsioonide ülalpidamiskulude finantseerimiselt konkreetsete teadusuuringute ning projekteerimis- ja konstrueerimistööde sihtfinantseerimisele, mida tehakse nendest huvitatud tellijatega sõlmitavate lepingute alusel. Selliste tööde finantseerimisallikaiks on koondiste, ettevõtete ja organisatsioonide vahendid, ministriumide ja keskasutuste tsentraliseeritud fondide ja reservide vahendid ning eelarveassigneeringud ja pangalaenud.

Eelarvevahenditest finantseeritakse töid, mida tehakse tähtsamate perspektiivsete teoreetiliste uuringute alal ühiskonna-, loodus- ja tehnikateaduste valdkonnas, üldriikliku tähtsusega harukondadevaheliste teaduslik-tehniliste probleemide alal ning ühiskondlikku tootmist revolutsioneeriva, põhimõtteliselt uue tehnika ja tehnoloogia väljatöötamisel.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks rangelt kontrollida teaduse arendamiseks eraldatavate riigieelarvevahendite ratsionaalset kasutamist. On kehtestatud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee vastutab koos NSV Liidu ministriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogudega nende vahendite efektiivse kasutamise eest.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks määrata koos NSVL Plaanikomitee ja NSVL Rahandusministeeriumiga 6 kuu jooksul kindlaks teadusuuringute ja katse-konstrueerimistööde finantseerimise kord, lähtudes nimetatud määrusest;

Teadus- ja tehnikainformatsiooni ning teaduslik-tehniliste välissidemete efektiivsuse suurendamine

14) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele pandud teadus- ja tehnikainformatsiooni organite (olenemata nende ametkondlikust alluvusest) töö üldine meetodiline juhendamine ja kontrollimine.

On kehtestatud, et NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee otsused teadus- ja tehnikainformatsiooni automatiseeritud süsteemide jaotuse ühiskasutuse ning informatsiooniresursside harukondadevahelise jaotuse küsimustes on kohustuslikud ministeeriumidele ja keskasutustele ning üleliidulistele, kesk-, harukondlikele, vabariiklikele ja harukondadevahelistele territoriaalsetele informatsiooniorganitele;

15) on kehtestatud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee juhib Nõukogude litsentside müüki välisriikidele, samuti välismaiste litsentside ja uue tehnika näidiste ostmist selleks otstarbeks eraldatavate tsentraliseeritud valvutaassigneeringute eest, ning kontrollib välismaiste litsentside ja uue tehnika näidiste efektiivset kasutamist rahvamajanduses;

NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee tegevuse täiustamine

16) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele pandud leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse arengu juhtimine meie maal. Leiutus- ja ratsionaliseerimistegevuse arengut peetakse üheks tähtsamaks tööloiguks teaduse ja tehnika progressi kiirendamisel.

On peetud vajalikuks esitada ulatuslikud teaduslik-tehnilised probleemid ja nende lahendite projektid üldrahvalikuks arutamiseks.

On peetud otstarbekaks reorganiseerida NSVL Riiklik Leiutiste ja Avastuste Komitee NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee juures asuvaks Leiutiste ja Avastuste Komiteeks;

17) on ette nähtud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee kaasaab teaduslik-tehnilisi ühinguid ja Üleliidulist Leiutajate ja Ratsionaliseerijate Ühingut meie maal teaduse ja tehnika progressi prioriteetsete suundade ning majandusliku ja sotsiaalse arengu riiklike plaanide projektide kohta käivate ettepanekute väljatöötamisele, kontrolli teostamisele teaduse ja tehnika saavutuste rahvamajanduses kasutamise üle, osa võtma teaduslike nõukogude, komisjonide ja eksperdigruppide tööst, teadus- ja tehnikainformatsiooni levitamisele ning teaduse ja tehnika savutuste ja eesrindlike tootmistehniliste kogemuste propageerimisele;

18) on kehtestatud, et NSVL Riiklik Teadus- ja Tehnikakomitee moodustatakse järgmises koosseisus: komitee esimees — NSV Liidu Ministrite Nõukogu esimehe asetäitja, esimehe asetäitjad ja komitee liikmed, sealhulgas väljapaistvad teadlased ja tööstusjuhid. Komitee koosseisu kuulu-

vad ka NSVL Teaduste Akadeemia president, V. I. Lenini nim. Üleliidulise Põllumajandusteaduste Akadeemia president, NSVL Meditsiini Akadeemia president, NSVL kõrg- ja keskerihariduse minister, NSVL Riikliku Standardikomitee esimees, NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomitee juures asuva Leiutiste ja Avastuste Komitee esimees, kõigi NSV Liidu Ministrite Nõukogu alatiste organite esimeeste asetäitjad ja NSVL Plaanikomitee esimehe asetäitja.

15. EKP linna- ja rajoonikomiteedel ning Eesti NSV ministriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel visalt võidelda partei XXVII kongressi, NLKP Keskkomitee 1987. a. juunipleenumi ja 1. augustil 1987. a. toimunud EKP Keskkomitee VI pl'eenumi otsuste elluviimise eest ning täiustada parteitöö vorme ja meetodeid. Suunata kommunistide ja kõigi töötajate jõupingutused partei strateegilise kursi elluviimisele, mis näeb ette meie maa sotsiaalse ja majandusliku arengu kiirendamise teaduse ja tehnika progressi alusel.

* *
* *
* *

EKP Keskkomitee ja Eesti NSV Ministrite Nõukogu on veendunud, et kavandatud abinõude realiseerimine aitab ümber korraldada teaduse ja tehnika progressi kiirendamise alal tehtavat tööd ning võimaldab saavutada uut edu vabariigi sotsiaalses ja majanduslikus arengus.

EKP Keskkomitee
sekretär
K. VAINO

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees
B. SAUL

Tallinn, 24. augustil 1987. Nr. 449.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU JA EESTI NSV AMETIÜHINGUTE NÕUKOGU MÄÄRUS

512 Sm. A. Russaku autasustamise kohta

Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu m ä ä r a v a d:

Kauaaegse kohusetruu töö ja aktiivse osavõtu eest ühiskondlikust elust ning kuuekümnenda sünnipäeva puhul autasustada H. Elleri nim. Tartu Muusikakooli direktorit, Eesti NSV teenelist õpetajat Ago Aleksandri p. R u s s a k u t Eesti NSV Ministrite Nõukogu ja Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu aukirjaga.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu
esimees
B. SAUL

Eesti NSV Ametiühingute Nõukogu
esimees
M. PEDAK

Tallinn, 12. oktoobril 1987. Nr. 525.

EESTI NSV MINISTRITE NÕUKOGU MÄÄRUS

513 Suurte rahvamajandusobjektide ehitusprojektide ekspertiisi osatähtsuse suurendamise kohta negatiivsete ökoloogiliste tagajärgede ärahoidmiseks

Eesti NSV Ministrite Nõukogu märgib, et Eesti NSV ministeeriumid, riiklikud komiteed ja keskasutused, linnade ja rajoonide täitevkomiteed ning koondised ja ettevõtted ei arvesta rahvamajandusobjektide arendamise ja paigutamise küsimuste lahendamisel ning nende ehitus- ja rekonstrueerimisprojektide koostamisel sageli keskkonnakaitse tagamise ülesandeid.

Halvasti juurutatakse jäätmeväheseid ja jäätmevabu tehnoloogilisi protsesse ja tootmisalasid, mis tagavad keskkonnakaitse ja loodusressurside ratsionaalse kasutamise probleemide kõige efektiivsema lahendamise. Uutele tehnikavahenditele, tehnoloogiatele ja materjalidele ei anta vajalikku ökoloogilist hinnangut.

Rahvamajandus- ja tööstusharude arendamise ja paigutamise skeemide, vabariigi tootlike jõudude arendamise ja paigutamise skeemi ning suurte rahvamajandusobjektide ehitamise tehnilis-majanduslike põhjenduste ja ehitusprojektide ekspertiisi tegemisel ei anta tootmistegevusega looduskeskkonnale avaldatava mõju kompleksset hinnangut. Nii jäid «Oktoobri» põlevkivikarjääri ehitusprojektis lahendamata küsimused, mis puudutavad liiva- ja turbavarude kasutamist paljandustöödel ning rikutud maa põllumajanduslikuks kasutuselevõtmiseks rekultiveerimise tehnoloogia rakendamist. NSVL 50. aastapäeva nim. Eesti Elektriijaama energotehnoloogilise tööstusliku katseseadme (YTT-3000) ehitamisel ei kahjutustatud ega utiliseeritud tuhka ja fenoole, lihtsustatult käsitleti sõnniku utiliseerimist suurte seakasvatustekomplekside ehitamisel.

Eesti Vabariiklik Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Valitsus, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuv Eesti Veemajandusinspeksioon, ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeerium ning ENSV Agrotööstuskomitee ei ole taganud keskkonna seisundi kohta käivate andmete ühtse fondi ja selle seisundi muutuste prognoosi koostamist, mis ei võimalda ekspertiisi tegemisel saada täies ulatuses usaldusväärset informatsiooni majandustegevusega keskkonnale avaldatava negatiivse mõju kvalitatiiivsete ja kvantitatiivsete tunnusjoonte kohta, seda eriti avariilokordades.

Suurte rahvamajandusobjektide paigutamise ja ehitamise projektieelsete ja projektmaterjalide kvaliteetse ekspertiisi tegemisel on negatiivsete ökoloogiliste tagajärgede ärahoidmiseks eriti suur tähtsus uute fosforiidi-, põlevkivi- ja turbamaardlate perspektiivse kasutuselevõtmise küsimuste lahendamisel vabariigis.

Vastavalt NSV Liidu Ministrite Nõukogu 26. mai 1987. a. määrusele nr. 599 Eesti NSV Ministrite Nõukogu määrab:

1. ENSV Plaanikomiteel:

1) rahvamajandus- ja tööstusharude arendamise ja paigutamise skeemide, vabariigi tootlike jõudude arendamise ja paigutamise skeemi, tehnilis-majanduslike põhjenduste ning normatiiv- ja muude materjalide lä-

bivaatamisel ja kooskõlastamisel tagada ehitamisele tulevate suurte rahvamajandusobjektide ja -komplekside ekspluateerimise võimalike negatiivsete ökoloogiliste ja majanduslike tagajärgede kompleksanalüüs;

2) tagada keskkonnakaitse ja loodusressursside ratsionaalse kasutamise, võimalike avariiolekordade ärahoidmise ning nende poolt keskkonnale avaldatava mõju likvideerimise küsimuste täielikum läbitöötamine rahvamajandus- ja tööstusharude arendamise ja paigutamise skeemides.

2. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Ehituskomiteel, ENSV Agrotööstuskomiteel, ENSV Metsamajanduse ja Looduskaitse Ministeeriumil, ENSV Mäejärelevalve Komiteel, Eesti NSV Ministrite Nõukogu juures asuval Eesti Veemajandusinspeksioonil, Eesti Vabariiklikul Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Valitsusel, ENSV Teaduste Akadeemial, Eesti NSV teistel ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel:

näha rahvamajandus- ja tööstusharude arendamise ja paigutamise skeemides ette keskkonnakaitse ja loodusressursside ratsionaalse kasutamise küsimuste kompleksne lahendamine, pöörates erilist tähelepanu jäätmevähete ja jäätmevabade tehnoloogiliste protsesside ja tootmisalade ning ringvooluga veevarustussüsteemide juurutamisele;

objektide ehitamise projektieelsete materjalide ja ehitusprojektide koostamisel ning ekspertiisi tegemisel näha ette tehnilised lahendused ja abinõud, mis tagaksid keskkonna saastamise ja avariiolekordade ärahoidmise ning nende poolt keskkonnale avaldatava mõju tagajärgede likvideerimise;

mitte lubada kinnitada projektieelseid ja projektmaterjale, mis ei taga looduskaitseõuete järgimist ega sisalda täies ulatuses võimalike avariiolekordade ärahoidmise ning nende poolt keskkonnale avaldatava mõju tagajärgede likvideerimise tehnilisi lahendusi ja abinõusid;

tugevdada ekspertiisiallüksusi kõrge kvalifikatsiooniga spetsialistidega keskkonnakaitse, loodusressursside ratsionaalse kasutamise ning eesrindliku tehnoloogia alal, et parandada projektieelsete ja projektmaterjalide ekspertiisi kvaliteeti.

3. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Ehituskomiteel ja ENSV Teaduste Akadeemial töötada looduskaitsejärelevalve organite osavõtul 1. juuliks 1988. a. välja metoodilised soovitused plaani- ja projektieelse dokumentatsiooni ökoloogilise ekspertiisi tegemiseks rahvamajandusobjektide ja -komplekside paigutamisel Eesti NSV territooriumile.

4. ENSV Ehituskomiteel tagada suurte ja keerukate objektide ehitamise tehnilis-majanduslike põhjenduste ja ehitusprojektide ekspertiisi tegemisel kontroll selle üle, kas need sisaldavad piisavalt tehnilisi lahendusi keskkonnakaitse, jäätmevähete ja jäätmevabade tehnoloogiliste protsesside kasutamise ning sekundaarsete ressursside tootmisse kaasamise alal.

5. ENSV Agrotööstuskomiteel abistada Põlva Piimatoodete Kombinaati kohustuste täitmisel, mis pannakse talle kui baasettevõttele jäätmevähete ja jäätmevabade tehnoloogiliste protsesside ja tootmisalade kiirendatud juurutamise ja täiustamise alal.

6. ENSV Plaanikomiteel, ENSV Ehituskomiteel, ENSV Agrotööstuskomiteel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel tagada üldsuse laial-

dane kaasamine selliste suurte rahvamajandusobjektide ja -komplekside ehitusprojektide arutamisele, mis võivad avaldada olulist mõju keskkonna seisundile, ning valmistada arutelu tulemuste põhjal ette soovitud optimaalsete otsuste tegemiseks nende projektide osas.

7. Eesti NSV ministeeriumidel, riiklikel komiteedel ja keskasutustel ning linnade ja rajoonide täitevkomiteedel võtta teadmiseks ja juhendamiseks, et NSV Liidu Ministrite Nõukogu 26. mai 1987. a. määrusega nr. 599:

1) on NSVL Riiklikule Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Komiteele, NSVL Mäejärevalve Komiteele, NSVL Riiklikule Aatomienergeetikas Tööohutuse Järevalve Komiteele, NSVL Agrotööstuskomiteele, NSVL Tervishoiuministeeriumile, NSVL Siseministeeriumile, NSVL Kalamajanduse Ministeeriumile, NSVL Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumile ning NSVL Riiklikule Metsamajanduse Komiteele tehtud ülesandeks täpsustada NSVL Ehituskomitee ning NSV Liidu teiste huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul kehtivaid normatiivdokumente, mis reglementeerivad keskkonnakaitse ja loodusressursside ratsionaalse kasutamise nõuete järgimist rahvamajandusobjektide projekteerimisel, ehitamisel ja ekspluateerimisel, arvestades looduskaitsele esitatavaid kasvanud nõudeid;

2) on NSVL Riikliku Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Komiteele, NSVL Teaduste Akadeemiale, NSVL Tervishoiuministeeriumile, NSVL Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumile, NSVL Geoloogiaministeeriumile, NSVL Riiklikule Metsamajanduse Komiteele, NSVL Mäejärevalve Komiteele, NSVL Agrotööstuskomiteele ning NSV Liidu teiste huvitatud ministeeriumide ja keskasutustele tehtud ülesandeks töötada välja ning kooskõlastatult NSVL Plaanikomitee, NSVL Ehituskomitee ja NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomiteega kinnitada 1988. aastal ettevõtete ja teiste objektide ekspluateerimisel keskkonnale avaldatava mõju ökoloogiliste tagajärgede kompleksse hindamise normatiivmaterjalid nende kasutamiseks planeerimisel ja projekteerimisel ning otsuste vastuvõtmisel majandusküsimustes;

3) on NSVL Mäejärevalve Komiteele ja NSVL Riiklikule Aatomienergeetikas Tööohutuse Järevalve Komiteele tehtud ülesandeks valmistada koos NSV Liidu huvitatud ministeeriumide ja keskasutustega ette ning kinnitada 1987. aastal selliste tootmisüksuste loetelu, mille projekteerimisel tuleb välja töötada spetsiaalsed abinõud võimalike avariolukordade ärahoidmiseks ning nende poolt keskkonnale avaldatava mõju tagajärgede likvideerimiseks;

4) on NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele ja NSVL Teaduste Akadeemiale tehtud ülesandeks töötada liiduvabariikide ministrite nõukogude ning NSV Liidu huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste osavõtul välja ja kinnitada 1987. aastal kooskõlastatult NSVL Plaanikomiteega uute tehnikavahendite, tehnoloogiate ja materjalide ökoloogilise ekspertiisi tegemise kord, nähes vajaduse korral ette kompleksse ametkonnavälise ekspertiisi;

5) on NSVL Ehituskomiteele ja NSVL Riikliku Teadus- ja Tehnikakomiteele tehtud ülesandeks korraldada NSVL Riikliku Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Komitee, NSVL Riikliku Metsamajan-

duse Komitee, NSVL Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumi ning NSVL Tervishoiuministeeriumi osavõtul aastail 1987—1988 NSVL Keemiatööstuse Ministeeriumi, NSVL Mineraalväetisetootmise Ministeeriumi, NSVL Musta Metallurgia Ministeeriumi, NSVL Värvilise Metallurgia Ministeeriumi, NSVL Naftatöötlemis- ja Naftakeemiatööstuse Ministeeriumi, NSVL Energeetika ja Elektritiseerimise Ministeeriumi, NSVL Naftatööstuse Ministeeriumi, NSVL Gaasitööstuse Ministeeriumi, NSVL Meditsiini- ja Mikrobioloogiatööstuse Ministeeriumi ning NSVL Metsa-, Tselluloosi-, Paberi- ja Puidutööstuse Ministeeriumi poolt kinnitatud ettevõtete ehitusprojektide kvaliteedi valikuline kontrollimine, pidades silmas kontrollida, kas need sisaldavad tehnilisi lahendusi ja abinõusid võimalike avariikordade ärahoidmiseks ning nende poolt keskkonnale avaldatava mõju tagajärgede likvideerimiseks;

6) on loodusressursside ja toorme kompleksseks ümbertöötamiseks, ressursisäästlike tehnoloogiate juurutamiseks ja täiustamiseks, kahjulike ainete keskkonda juhtimise vähendamiseks kehtestatud normideni ning tagamaks, et 1995. aastaks mindaks põhiliselt üle jäätmeteta tootmisele, jäätmevähete ja jäätmevabade tehnoloogiliste protsesside ning tootmisalade kiirendatud juurutamise ja täiustamise baasettevõtete funktsioonid pandud ettevõtetele vastavalt nimetatud määruse lisale*.

NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele, NSVL Varustuskomiteele ja NSVL Plaanikomiteele on tehtud ülesandeks töötada NSVL Riikliku Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Komitee, NSVL Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumi, NSV Liidu teiste huvitatud ministeeriumide ja keskasutuste ning liiduvabariikide ministrite nõukogude osavõtul välja ja kinnitada 1987. aastal jäätmevähete ja jäätmevabade tehnoloogiliste protsesside ja tootmisalade kiirendatud juurutamise ja täiustamise baasettevõtete tüüpõhimäärus.

NSVL Ehituskomiteele ja NSVL Riiklikule Teadus- ja Tehnikakomiteele on tehtud ülesandeks tagada koos NSV Liidu huvitatud ministeeriumide ja keskasutustega nimetatud baasettevõtete töökogemuste üldistamine ja kasutamine uute tootmisüksuste projekteerimisel ja ehitamisel;

7) on NSVL Riiklikule Hüdro meteoroloogia ja Looduskeskkonna Kontrolli Komiteele koos NSVL Maaparanduse ja Veemajanduse Ministeeriumi, NSVL Geoloogiaministeeriumi, NSVL Riikliku Metsamajanduse Komitee ja NSVL Agrotööstuskomiteega tehtud ülesandeks viia 1987. aastal lõpule keskkonna seisundi kohta käivate andmete fondi moodustamine ning esitada 1. jaanuariks 1988. a. NSV Liidu ministeeriumidele ja keskasutustele ja liiduvabariikide ministrite nõukogudele planeerimiseks, projekteerimiseks ja majandusküsimuste lahendamiseks vajalik informatsioon keskkonna seisundi kohta meie maa eri piirkondades ja linnades.

Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimees B. SAUL

Eesti NSV Ministrite Nõukogu asjadevalitseja E. MATT

Tallinn, Toompea, 17. juunil 1987. Nr. 330.

INDEXS 78380

* Lisa ei avaldata.

INDEKS 78280

Väljandis: Eesti NSV Ministrite Nõukogu Asjadevalitus
Trükkide aadress 19 10 1987, Trükipoognid I.ä. Arvestuspögnid I.ä. Tellimuse nr. 1035.
Eesti MN Asjadevalitus, Trükkide, Tallinn.

EESTI

RAHVUSRAAMATUKOGU

AR

Raamatupalat

87-1636a

20.11.87.